

POLSKA KRONIKA ITALIANISTYCZNA 2014

NAGRODY I ODZNACZENIA

Prezydent Włoch odznaczył medalem *Stella d'Italia* dr hab. prof. UJ Jadwigę Miszalską, dr hab. prof. UW Hannę Serkowską i prof. dr hab. Annę Tylusińską-Kowalską (UW).

24 listopada 2014 r. dr Magdalena Wrana (UJ) otrzymała Nagrodę Fondazione Kristina Bronislava Przyiemska Sbranti w konkursie na najlepszą pracę o polsko-włoskich stosunkach kulturalnych obronioną na uczelni włoskiej lub polskiej w okresie od 2011 do końca lipca 2014 r. (*Premio Fondazione Sbranti per la miglior tesi sui rapporti culturali tra l'Italia e la Polonia*). Nagrodzona praca została wydana drukiem: *Angelo Maria Durini – poeta i polityk w purpurze. Zarys działalności literackiej, kulturalnej i politycznej nuncjusza w Polsce (1767–1772)*. Kraków 2013: Collegium Columbinum.

3 grudnia 2014 r. w Pescarze wręczone zostały coroczne prestiżowe nagrody im. E. Flaiana, m.in. *Premio Flaiano di Italianistica*, którą w tym roku dostała wraz z italianistami z Chorwacji i Rumunii (Sanją Roić i Geo Vasile) dr Barbara Kornacka z UAM w Poznaniu za książkę poświęconą włoskiej prozie z lat 80. i 90. pt. *Ucho, oko, ciało. O prozie „młodych pisarzy” lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych we Włoszech* (Poznań 2013: Wydawnictwo Naukowe UAM).

JUBILEUSZE

20 października 2014 r. w Instytucie Włoskim w Krakowie pod patronatem Prezydenta Republiki Włoskiej, przy współpracy Instytutu Filologii Romańskiej, odbyło się spotkanie z okazji jubileuszu Profesora Stanisława Widłaka, który w roku 2014 świętował osiemdziesiąte urodziny. Liczne publikacje Profesora oraz działalność dydaktyczna prowadzona z pasją i zaangażowaniem przez wiele lat przyczyniły się do powstania prawdziwej szkoły polskich italianistów i do spopularyzowania języka włoskiego w naszym kraju.

Dziewięćdziesiąte urodziny nestora polskich italianistów prof. Józefa Heisteina (ur. 3 stycznia 1925 r.) uczciliśmy we Wrocławiu konferencją „Sztafeta pokoleń: Profesorowi Józefowi Heisteinowi na 90. urodziny” (Instytut Filologii Romańskiej UW, 12 grudnia 2014 r.) oraz publikacją *Z Jaworowa w świat daleki. Profesorowi Józefowi Heisteinowi na 90. urodziny* (oprac. Katarzyna Biernacka-Licznar i Justyna Łukaszewicz, Toruń 2014: Wydawnictwo Adam Marszałek).

NOMINACJE PROFESORSKIE

18 lutego 2014 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Annie Tyłusińskiej-Kowalskiej stopień profesora.

DOKTORATY

Dr Katarzyna Maniowska, Uniwersytet Jagielloński: *La narrativa sarda del secondo Novecento nel contesto dei condizionamenti territoriali e culturali*; obrona: 21 października 2014 r., promotor: prof. dr hab. Maria Maślanka-Soro.

Dr Lucyna Marcol-Cacoń, Uniwersytet Śląski: *Verbi di moto in italiano e in polacco. Descrizione lessicografica dei verbi: andare, arrivare, avanzare, correre, entrare, giungere, passare, tornare, uscire, venire per*

le esigenze di traduzione dall'italiano in polacco; obrona: 18 czerwca 2014 r., promotor: prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś.

PUBLIKACJE

Książki

Biernacka-Licznar Katarzyna, Łukaszewicz Justyna (oprac.), *Z Jaworowa w świat daleki. Profesorowi Józefowi Heisteinowi na 90. urodziny*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 174.

Gałkowski Artur, Gliwa Renata (red.), *Mikrotoponimia i makrotoponimia. Problematyka wstępna*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, ss. 343.

Gobbini Sara, *Un volgarizzamento trecentesco degli Strategemata di Frontino appartenuto a Francesco Barbaro. Analisi ed edizione*. Kraków: Wydział Filologiczny UJ, ss. 260.

Jamrozik Elżbieta, Sosnowski Roman (red.), *Percorsi linguistici tra Italia e Polonia. Studi di linguistica italiana offerti a Stanisław Widlak*. Firenze: Franco Cesati Editore, ss. 295.

Karwacka-Pastor Dorota, *Człowiek i władza. O twórczości Vittorio Alfieriego*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, ss. 194.

Kuncy-Zajac Anna, *La concettualizzazione di alcuni stati di coscienza alterata nella lingua italiana. Analisi linguistico-cognitiva*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, ss. 216.

Miller-Klejsa Anna, Woźniak Monika (red.), *Polsko-włoskie kontakty filmowe. Topika, koprodukcje, recepcja*. Łódź: „Filmoznawcy”, Wydawnictwo Biblioteki PWSFTviT – Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, ss. 215.

Sosnowski Roman, *Volgarizzamento della Chirurgia parva di Lanfranco da Milano nel manoscritto berlinese conservato nella Biblioteca Jagellonica di Cracovia*. Kraków: Wydział Filologiczny UJ, ss. 260.

Ugniewska Joanna, *Miejscu utracone. Szkice o pamięci i zapomnieniu we współczesnej literaturze włoskiej*. Warszawa: Fundacja Zeszytów Literackich, ss. 155.

Wykorzystując narzędzia z dziedziny szeroko pojętej humanistyki, w pierwszym rzędzie prace H. Buczyńskiej-Garewicz, P. Ricoeura, W. Toporowa, K. Schlögl, a także odwołując się do prozy europejskiej, m.in. tekstów S. Máraia, V. Nabokova, W.G. Sebald, autorka analizuje tytułowe kwestie w twórczości m.in. G. Bassaniego, C. Pavese, G. Tomasiego di Lampedusa, P.P. Pasoliniego, A. Tabucchiego, C. Margisa. Książka ukazała się w październiku, a jej prezentacja odbyła się 25 listopada we Włoskim Instytucie Kultury. Spotkanie prowadził Marek Zagańczyk.

Woźniak Monika, Biernacka-Licznar Katarzyna, Staniów Bogumiła, *Przekłady w systemie małych literatur. O włosko-polskich i polsko-włoskich tłumaczeniach dla dzieci i młodzieży*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 290.

Tomy pokonferencyjne

Klimkiewicz Anna, Malinowska Maria, Paleta Alicja, Wrana Magdalena (red.), *L'Italia e la cultura europea*. Firenze: Franco Cesati Editore, ss. 586 (tom powstał po konferencji zorganizowanej w Krakowie w dniach 17–18 października 2013 r. z okazji 40-lecia italianistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim).

Szymanowska Joanna, Napiórkowska Izabela (red.), *...centomila Pirandello. Saggi critici* (Atti del Convegno Internazionale di Studi dedicato a Luigi Pirandello, tenutosi dal 22 al 24 aprile 2013 presso il Diparti-

mento di Italianistica dell'Università di Varsavia). Vicchio di Mugello (Firenze): LoGisma Editore, ss. 320.

Czasopisma

„Italica Wratislaviensia” 2014, nr 5: *Włoski Wrocław / Una Breslavia italiana*, pod red. Katarzyny Biernackiej-Licznar i Justyny Łukasiewicz, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 549.

„Kwartalnik Neofilologiczny”, 2014, z. 1 i 2, pod red. Elżbiety Jamrozik, Doroty Kozakiewicz i Daria Proli, Warszawa: PAN (dwutomowy numer zawiera artykuły powstałe po konferencji międzynarodowej *Widziane z drugiej strony: języki, literatura i kultura w tłumaczeniu*, która odbyła się w Warszawie na Wydziale Lingwistyki Stosowanej w dniach 26–27 kwietnia 2013 r.).

„Nowa Dekada Krakowska” – dwumiesięcznik kulturalny, nr 5 (15), rok III 2014, Kraków: *Co czytają i oglądają dziś Włosi*.

KONFERENCJE NAUKOWE

4–5 kwietnia 2014 r.: Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Instytut Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej (IKSI) – międzynarodowa konferencja naukowa pt. *La traduzione: strumenti, problemi, esperienze*.

14 maja 2014 r.: Gorzów Wielkopolski, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża – międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Włosko-polskie „punkty zaczepienia” – ludzkie, społeczne, kulturowe i etyczne wymiary współpracy oraz ich wpływ na społeczność akademicką*.

30–31 maja 2014 r.: Warszawa, Uniwersytet Warszawski (Sekcja włoska IKSI) – *“Uscir di se medesimo” (Tommaseo): identità italiana e contatti italo-polacchi dal Risorgimento alla Grande Guerra.*

6–8 listopada 2014 r.: Sosnowiec, Instytut Języków Romańskich i Translatoryki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Società Dante Alighieri w Katowicach – *Żywioty w języku, literaturze i sztuce włoskiej i polskiej.*

7 listopada 2014 r.: Kraków, Uniwersytet Jagielloński (Italianistyka we współpracy z Sekcją włoską IKSI) – *La Grande Guerra: Storia, Cultura.*

22 listopada 2014 r.: Warszawa, Uniwersytet Warszawski (Sekcja włoska IKSI): seminarium pt. *La Grande Guerra prima e dopo, tra storia e letteratura*

5–6 grudnia 2014 r.: Warszawa, Uniwersytet Warszawski (IKSI) – V Convegno dei Giovani Italianisti in Polonia *Italia 2.0 – lingua, cultura, società. Le ultime ricerche dei giovani italianisti.*

12 grudnia 2014 r.: Wrocław, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Romańskiej – konferencja italianistyczna pt. *Sztafeta pokoleń: Profesorowi Józefowi Heisteinowi na 90. urodziny.*

ORGANIZACJA DYDAKTYKI

Uniwersytet Wrocławski: na Wydziale Filologicznym UW r zostały utworzone studia stacjonarne I stopnia na kierunku filologia ze specjalnością italianistyka, prowadzone przez zespół pracowników Instytutu Filologii Romańskiej oraz Instytutu Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych. W czasie pierwszej rekrutacji (latem 2014 r.) było ponad 10 kandydatów na jedno miejsce.

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie:

- na Wydziale Filologicznym zostały utworzone studia stacjonarne II stopnia na kierunku filologia włoska, specjalność: przekład w komunikacji międzykulturowej.
- w grudniu 2014 r. Zakład Języka i Kultury Włoskiej Instytutu Neofilologii na Wydziale Filologicznym został przekształcony w Katedrę Języka i Kultury Włoskiej. Katedrą kieruje dr hab. prof. UP Małgorzata Nowakowska.

Uniwersytet Łódzki:

- na Wydziale Filologicznym utworzono studia stacjonarne II stopnia na kierunku filologia, specjalność: filologia włoska, specjalizacje: translatorska (obowiązkowo) i nauczycielska (opcjonalnie).
- na Wydziale Filologicznym zakończyła się pierwsza edycja studiów I stopnia italianistyki: 46 osób uzyskało dyplom filologii włoskiej ze specjalizacją translatorską. Ofertę studiów licencjackich italianistyki poszerzono o specjalizację nauczycielską.

Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku: na Wydziale Neofilologii zostały utworzone studia II stopnia na kierunku filologia ze specjalnością filologia włoska.

DZIAŁALNOŚĆ STUDENCKA

31 marca 2014 r. odbyło się w Krakowie I Interdyscyplinarne Seminarium Studentów Italianistyki z udziałem studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN (organizator: Zakład Języka i Kultury Włoskiej) i Uniwersytetu Jagiellońskiego.

30 czerwca 2014 r. odbyła się I Ogólnopolska Sesja Naukowa pt. *Translatoryka i translacje: wyzwania, doświadczenia, efekty* zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Italianistów UŁ „ItaliAMO”.

W 2014 r. Studenckie Koło Naukowe Italianistów UŁ „ItaliAMO” opublikowało kolejne trzy numery dwujęzycznego czasopisma „ItaliAMO”, w tym jeden numer specjalny „Euro ItaliAMO” z okazji 10-lecia Programów Europejskich w Polsce.

WYDARZENIA KULTURALNE

W dn. 31 marca–4 kwietnia 2014 r. Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie we współpracy z Instytutem Neofilologii oraz Zakładem Języka i Kultury Włoskiej zorganizowała „Tydzień z kulturą włoską” (http://www.bg.up.krakow.pl/noc_wloska/program_tydzien.html).

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Włoski Instytut Kultury w Krakowie zorganizowały wystawę „Serce Pinokia: Włoska literatura dziecięca w Polsce”. Uroczyste otwarcie odbyło się 21 października w WBP w Krakowie. Wystawę można było zwiedzać do 31 grudnia 2014. Wydarzenie objęte zostało patronatem Prezydenta Republiki Włoskiej.

Wystawa prezentowała książki ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie i zbiorów prywatnych, ukazujące ponad stuletnią obecność włoskiej literatury dla dzieci i młodzieży w Polsce, zaczynając od *Serca* Edmunda de Amicisa i *Pinokia* Carla Collodiego, poprzez utwory Gianniego Rodariego i innych autorów drugiej połowy XX wieku, aż do najnowszych powieści fantasy Pierdomenica Baccalaria i Silwany De Mari.

Kuratorzy wystawy: Katarzyna Biernacka-Licznar, Monika Woźniak, Magdalena Wrana.

Wystawa „Urbs memoriae Polonorum dignissima. Relacje pomiędzy Padwą i Polską w wypowiedziach Jana Pawła II (Padwa, 12 września 1982)” była prezentowana od kwietnia do czerwca w Padwie (w krużgankach przy bazylice św. Antoniego), a w listopadzie w Krakowie (w krużgankach kościoła św. Franciszka z Asyżu). Wśród współorganizatorów oraz instytucji patronujących wydarzeniu znalazły się: Na-

czelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Università degli Studi di Padova, Uniwersytet Jagielloński, Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Miasta Krakowa, Accademia dei Rampanti, Ponificia Basilica di Sant'Antonio, Veneranda Arca di Sant'Antonio, Klasztor Franciszkanów w Krakowie, „Messaggero di sant'Antonio”. Koncepcja i program wystawy: dr hab. Mirosław Lenart, prof. Uniwersytetu Opolskiego. Współpraca merytoryczno-artystyczna: dr hab. Krzysztof Stopka, prof. UJ, dyrektor Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Maius; Elżbieta Barbara Lenart, Accademia dei Rampanti; Sylwester Bartoszewski OFMConv, Papieska Bazylika św. Antoniego w Padwie. Projekt graficzny: Mirosław Słomski. Szacuje się, że do końca trwania ekspozycji zetknęło się z nią około 800 tysięcy zwiedzających.

KONKURSY JĘZYKA WŁOSKIEGO

16 czerwca 2014 r. w Zakładzie Italianistyki UŁ, w obecności pani Paoli Ciccolelli, dyrektor Włoskiego Instytutu Kultury w Warszawie, odbyła się ceremonia ogłoszenia wyników i nagrodzenia finalistów VIII edycji Łódzkiego Konkursu Języka Włoskiego. Nagrody w postaci książek, słowników i płyt CD/DVD zostały ufundowane przez Włoski Instytut Kultury w Warszawie, który po raz czwarty z kolei objął honorowy patronat nad konkursem. Zdobywczyni II miejsca otrzymała stypendium na kurs języka i kultury włoskiej we Włoszech.

16 listopada 2014 r. została ogłoszona IX edycja Łódzkiego Konkursu Języka Włoskiego. Do udziału w konkursie zgłosiło się kilkadziesiąt szkół średnich w Polsce.